

Sygn. akt VIII Ka 993/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Marek Wasiluk – spr.

Sędziowie: SO Dorota Niewińska

SO Wiesław Oksiuta

Protokolant: Agnieszka Malewska

przy udziale Prokuratora Ewy Minor - Olszewskiej

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2014 roku

sprawy S. W. (1) oskarżonego z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zb. z art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 19 września 2013 roku, sygn. akt XV K 955/13;

I. Zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że:

1. z kwalifikacji prawnej czynu, podstawy skazania i podstawy wymiaru kary eliminuje art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
2. eliminuje z podstawy skazania art. 11 § 2 k.k., a z podstawy wymiaru kary art. 11 § 3 k.k.

II. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy.

III. Zwalnia oskarżonego od ponoszenia opłaty i od pozostałych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

S. W. (1) został oskarżony o to, że: w okresie od bliżej nieustalonego dnia 2013 r. do dnia 22 kwietnia 2013r. w B., wbrew przepisom ustawy uczestniczył w obrocie znaczną ilością środków odurzających w postaci suszu (...)innych niż włókniste w ten sposób, że wielokrotnie w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru osiągnięcia korzyści majątkowej nabywał ten środek w łącznej ilości nie mniejszej niż 100 gram od nieustalonej osoby w celu odsprzedaży innym, nieustalonym osobom, przy czym w dniu 22 kwietnia 2013 r. posiadał w miejscu swojego zamieszkania 6,16 grama netto środka odurzającego w postaci suszu ziela konopi innych niż włókniste, a przy sobie ukryte w bieliźnie 33,83 grama netto tego środka, tj. o czyn z art. 56 ust. 3 Ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zb. z art. 62 ust 2 Ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 kk.

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 19 września 2013 roku uznał oskarżonego S. W. (1) za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na mocy art. 56 ust. 3 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zb. z art. 62 ust 2 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 11 § 2 kk skazał go, zaś na mocy art.

56 ust. 3 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 20 (dwudziestu) stawek dziennych przyjmując wartość jednej stawki dziennej za równoważną kwocie 10 (dziesięciu) złotych.

Na mocy art. 69 § 1 i 2 kk, art. 70 § 2 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 5 (pięć) lat.

Na mocy art. 71 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii zobowiązał oskarżonego do poddania się terapii odwykowej i oddał go pod dozór kuratora.

Na mocy art. 45 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego przepadek równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z przestępstwa w kwocie 80 (osiemdziesięciu) złotych.

Na mocy art. 70 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii orzekł przepadek suszu roślinnego (...) opisanego szczegółowo w wykazie dowodów rzeczowych nr 130/2013 pod poz. 1 i zarządził jego zniszczenie.

Zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych w całości.

Apelację od powyższego wyroku wniósł Prokurator, zaskarżając powyższy wyrok w części dotyczącej orzeczenia o winie na niekorzyść oskarżonego S. W. (1). Orzeczeniu temu zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 11 § 1 i 2 kk, polegającą na niezasadnym przyjęciu, że dwa zachowania oskarżonego S. W. (2) polegające na: po pierwsze posiadaniu środka odurzającego w postaci suszu (...) innych niż włókniste w celu jego samodzielnego zażycia, po drugie na nabywaniu, posiadaniu z zamiarem dalszej odsprzedaży i odpłatnym i nieodpłatnym udzielaniu wyżej wymienionego środka odurzającego stanowią jeden czyn wyczerpujący znamiona określone w dwóch przepisach ustawy karnej, w sytuacji gdy każde z zachowań wyczerpało znamiona odrębnego czynu.

Z uwagi na powyższe wnosił o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I – szej Instancji do ponownego rozpoznania.

Na rozprawie oskarżyciel zmodyfikował wniosek końcowy i wnosił o wyeliminowanie z opisu czynu zarzucanego oskarżonemu art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29.07.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Sąd Okręgowy, zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora w zmodyfikowanej formie jest zasadna i zasługiwała na uwzględnienie.

Na początku rozważań wskazać należy, iż analiza akt sprawy oraz lektura pisemnych motywów zaskarżonego wyroku prowadzi do wniosku, że ocena całokształtu materiału dowodowego dokonana przez Sąd I instancji jest jak najbardziej prawidłowa, a Sąd Rejonowy na jej podstawie prawidłowo ustalił stan faktyczny i winę oskarżonego S. W. (1).

Należało jednak przyjąć w przedmiotowej sprawie, że Sąd Rejonowy dopuścił się obrazy przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 11 § 1 i 2 kk, przyjmując w niniejszym stanie faktycznym, iż czyn zarzucany oskarżonemu wyczerpuje znamiona określone w dwóch przepisach ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku: posiadania środka odurzającego w postaci suszu (...) innych niż włókniste w znacznej ilości (art. 62 ust 2 ustawy) oraz udziału w obrocie w/w środkiem odurzającym w znacznej ilości (art. 56 ust.3 ustawy)..

Przede wszystkim trzeba było mieć na uwadze trafne zapatrywania prawne dotyczące wykładni art. 56 i 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a wynikające z ukształtowanego już nurtu w orzecznictwie tak Sądu Najwyższego, jak i Sądów Apelacyjnych, w tym Sądu Apelacyjnego w Białymstoku. Z ich analizy wynika generalnie, iż posiadanie środków odurzających lub substancji psychotropowych, które łączy się z przestępstwami, określonymi w art. 55 (przewóz, wywóz, nabycie, przewóz), art. 56 (nielegalny obrót), art. 58 (udzielanie środka, nakłanianie), art. 59 (udzielanie środka, nakłanianie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej), nie podlega odrębnemu ukaraniu (pozorny, pomijalny zbieg przestępstw) i stanowi czyn współukarany, jeżeli zachowana jest więź czasowa i sytuacyjna z przestępstwem

głównym, z którym również musi być związany zamiar, z jakim sprawca posiada narkotyki. Naruszenie natomiast tych warunków powoduje przyjęcie realnego zbiegu przestępstw (por. choćby orzeczenia : wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 9.08.2012 roku, sygn. akt II AKa 140/120, lex nr 1220420, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 1 marca 2013 roku, II AKa 43/12, lex nr 1299048, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 15 stycznia 2009 roku, II AKa 294/08, lex nr 491184, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2013 roku, III KK 25/13, lex nr 1324310).

Mimo, iż rzeczą oczywistą jest, iż zawsze należy uwzględniać realia konkretnej sprawy, a nie doszukiwać się rozwiązań abstrakcyjnych, to jednak tezy płynące z w/w judykatów, znajdują jak najbardziej odzwierciedlenie w stanie faktycznym niniejszej sprawy.

W ocenie Sądu Okręgowego pomiędzy zachowaniem oskarżonego -posiadaniem środka odurzającego w postaci suszu (...)innych niż włókniste, w którym Sąd Rejonowy dopatrył się realizacji znamion czynu z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a uczestniczeniem w obrocie znaczną ilością środków odurzających, będącym podstawą przypisania oskarżonemu czynu z art. 56 ust. 3 w/w ustawy bezsprzecznie istnieje integralne powiązanie. Nie budzi żadnych wątpliwości przede wszystkim więź czasowa. Posiadane przez oskarżonego środki odurzające ujawniono w miejscu zamieszkania oskarżonego oraz ukryte przy oskarżonym w bieliźnie w dniu 22 kwietnia 2013 roku, a zatem w dacie zamykającej okres, w którym oskarżony uczestniczył w obrocie znaczną ilością środków odurzających.

Nadto pomiędzy posiadaniem przez oskarżonego środków odurzających w dniu 22 kwietnia 2013 roku, a uczestniczeniem w obrocie w okresie od nieustalonego dnia do dnia 22 kwietnia 2013 roku, istnieje związek sytuacyjny. W sprawie co prawda istniały obiektywne trudności w ustaleniu, jakie ilości nabytego narkotyku oskarżony sam zużył, a jakich udzielił odpłatnie i nieodpłatnie innym osobom. Podobnie z uwagi na wyjaśnienia oskarżonego i brak innych dowodów nie było możliwości ustalenia, jaka porcja narkotyku zabezpieczonego w sprawie została przez niego w przyszłości spożytkowana na własny użytek. Już choćby jednak z uwagi na tożsamość rodzaju narkotyku – suszu (...)innych niż włókniste, które nabywał oskarżony w celu dalszej odsprzedaży, jak i posiadał w dniu 22 kwietnia 2013 roku, nie można wykluczyć, iż posiadane miały być również przedmiotem dalszej odsprzedaży.

Nie bez znaczenia pozostaje tu zamiar, z jakim oskarżony posiadał narkotyki. W przekonaniu tutejszego Sądu, jest on związany z przestępstwem głównym. Wersja o nabywaniu narkotyków z przeznaczeniem głównie na swój użytek czy darmowe częstowanie kolegów byłaby prawdopodobna jedynie wówczas, gdyby oskarżony miał inne poważne źródło dochodu. Tymczasem mając choćby na uwadze zasady doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania, uwzględniając fakt, iż nie posiada on stałego zatrudnienia czyni uprawnioną tezę, że oskarżony większą część narkotyków nabywał i posiadał w celu odsprzedaży, aby polepszyć swoją sytuację finansową. Pieniądze uzyskane z obrotu narkotykami – jak sam wskazywał - wystarczały mu na pokrycie długu, zakup nowych ubrań, finansowanie rozrywek dla siebie i dziewczyny (k.27, 32), działał ewidentnie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej.

Reasumując i dokonując właściwej redukcji ocen prawno karnych, w sprawie należało przyjąć, iż czyn zarzucany oskarżonemu wyczerpuje znamiona jedynie czynu z art. 56 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i jako taki stanowił on przestępstwo główne, zaś posiadanie narkotyku przez oskarżonego w dniu 22 kwietnia 2013 roku należało postrzegać jedynie jako czynność współukaraną połączoną więzią czasową i sytuacyjną. W ocenie Sądu skazanie jedynie za czyn z art. 56 ustawy oddaje również całą zawartość kryminalną zachowania sprawcy. W tej sytuacji, w ocenie Sądu, niedopuszczalne było przyjęcie zbiegu kumulatywnego. Z uwagi także właśnie na istniejącą wyżej wykazaną więź niedopuszczalne było przyjęcie tzw. zbiegu realnego, jak początkowo proponował to Prokurator w apelacji.

Konsekwencją powyższego musiała być zmiana wyroku w trybie art. 437 kpk w ten sposób, że z kwalifikacji prawnej czynu, podstawy skazania i podstawy wymiaru kary wyeliminowano art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 29.05.2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, wyeliminowano z podstawy skazania art. 11 § 2 kk a z podstawy wymiaru kary art. 11 § 3 kk.

Natomiast w pozostałym zakresie wyrok jako merytorycznie słuszny utrzymano w mocy.

W oparciu o art. 624 kpk w zw. z art. 634 kpk zwolniono oskarżonego od ponoszenia opłaty i od pozostałych kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa.